

de Moslimkrant

windt er geen hoofddoekjes om

Dinsdag 13 augustus 2019

الثلاثاء 11 ذو الحجة 1440

Columns

Niet het vasten maar gebrek aan discipline is het probleem

06-06-2018 | Tijani Boulaouali

Zodra de maand ramadan start, wordt zij het gesprek van de dag in de politiek en de media.

Het vasten van tieners wordt vaak geïntroduceerd als een belemmerende factor voor de schoolloopbaan en examens. Sommigen dragen zorg voor de negatieve effecten van vasten op de adolescente leerlingen, zowel lichamelijk, mentaal als psychologisch. Anderen drukken hun angst uit voor het feit dat een aantal leerlingen niet wil deelnemen aan verschillende schoolactiviteiten, zoals zwemmen, muziek, lichamelijke opvoeding, enz.

In hoeverre kan het vasten tijdens ramadan een daadwerkelijk obstakel vormen voor de prestatie van leerlingen binnen de school en leeromgeving? Ik doe hier een poging om “deze problematiek” op drie vlakken te bespreken.

Ten eerste is er een klein groepje leerlingen dat aan het vasten meedoet. Maar de media maken van een mug een olifant wanneer ze deze kwestie als een verontrustende en zorgwekkende affaire introduceren. Zo wordt het vasten opgevat als een diepzinnige uitdaging voor het onderwijs en de maatschappij. Op grond van mijn persoonlijke ervaring als leraar in het secundair onderwijs in Vlaanderen, België, leid ik af dat het vasten van tieners per religieuze, culturele achtergrond en onderwijsvorm verschillend is.

Zo stijgt het percentage leerlingen van Marokkaanse afkomst dat vast, terwijl bij andere bevolkingsgroepen het aantal leerlingen dat vast afneemt. Waarschijnlijk heeft dat te maken met de toenemende religiositeit onder de Marokkaanse gemeenschap, zowel in Nederland als in Vlaanderen. Daarbij is de impact van de oorspronkelijke Marokkaanse cultuur en moraliteit van zeer groot belang. Maar het vasten van de leerlingen varieert naargelang de onderwijsvorm.

In het bso (beroepssecundair onderwijs) en tso (technisch secundair onderwijs) vasten tussen 20 en 25 procent van de leerlingen, terwijl dit percentage in het aso (algemeen secundair onderwijs) kan stijgen tot 75% (op basis van mijn persoonlijke waarnemingen van de klassen waaraan ik les geef). Dat is ook van toepassing op het uitoefenen van het gebed. Dat wil zeggen dat het aantal leerlingen dat aan het vasten deelneemt heel beperkt is (leeftijd), omdat de meeste moslimleerlingen tegenwoordig in de eerste twee onderwijsvormen (bso en tso) zitten, waarin een klein aantal zich met het vasten bezighoudt.

demoslimkrant.nl

Populair

Mohammed doet het beter dan Matthijs op de arbeidsmarkt

Nouredine Tahari

Kabinet biedt excuses aan moslimmannen Srebrenica

Top The Way of Life opvolger Sharia4Belgium gearresteerd

الثلاثاء 11 ذو الحجة 1440

Dinsdag 13 augustus 2019

Rotterdam

NAMIDDAG

ASSR

17:53

Meer gebedstijden

Ten tweede heeft de mogelijke ondergang van de prestatie en productiviteit van de leerlingen niet met het vasten te maken, maar met de afwezigheid van een duidelijke en concrete discipline. Hiervoor verwijs ik naar het slaapprobleem tijdens de maand ramadan, wegens de korte nacht in de zomer en vroeg wakker worden om de sahoer-maaltijd (ochtend ontbijt) te nemen, tussen drie en vier uur na middernacht.

In een dergelijke situatie speelt de discipline bij de leerlingen een cruciale rol. Wanneer men op tijd naar bed gaat, kan men van ongeveer vier uurtjes slapen genieten en na de sahoer-maaltijd kan men ook tot drie uurtjes slapen. Echter, als men wakker blijft tot vier uur in de ochtend, dan komt men in de problemen!

Dat is het geval van veel moslimleerlingen die de structuur verliezen tijdens de vasten periode, niet het gevolg van vasten maar van gebrek aan discipline. Daarbij kunnen de leerlingen eveneens slaaptekort inhalen na schooltijd. "Een dutje doen? Het heeft alleen maar voordelen", zoals de titel van een interessant artikel in de Belgische krant Het Laatste Nieuws, luidt! Door een dutje te doen haal je niet alleen het slaaptekort in, maar je wordt helder in je denken, je kan beter concentreren, je wordt productiever, je wordt alerter en het is goed voor je hart.

Ten derde is het zich onthouden van deelnemen aan enkele schoolactiviteiten niet terug te voeren op het vasten. Deze is de religieuze keuze van een zeer klein groepje kinderen dat conservatief opgevoed is. De meeste moslimleerlingen, zowel de vastenden als de niet vastenden, doen wel mee aan allerlei sportieve, muzikale en feestelijke activiteiten in hun scholen, hetzij tijdens ramadan, hetzij buiten deze periode.

Ongelukkigerwijze blazen de media een dergelijk incident op ten koste van de werkelijkheid. Wat ramadan betreft heeft het Executief van de Moslims van België (EMB) twee jaar geleden een verklaring uitgegeven, waarin duidelijk staat dat de adolescente leerlingen het recht hebben om niet mee te vasten tijdens de schoolactiviteiten en examens en later de gemiste vastendagen inhalen. Uiteindelijk is de keuze aan de ouders en de leerlingen zelf.

Uit het voorgaande blijkt dat het vasten tijdens de maand ramadan geen negatieve gevolgen kan hebben op de adolescente leerlingen, in de mate die sommige media claimen. Enerzijds nemen niet alle moslimtienaars deel aan het vasten, zoals sommigen zich misschien voorstellen. Anderzijds heeft het minder functioneren van de vastende leerlingen binnen de schoolomgeving, niet te maken met het vasten maar met gebrek aan discipline. Anders hoe komt het dat een aantal vastende leerlingen beter scoort dan diegenen die niet aan het vasten meedoen?!

Tijani Boulaouali, onderzoeker verbonden aan KU Leuven, docent islamitische godsdienst en stagebegeleider in CVO Gent.